

I. Informatii generale despre curs si seminar

Titlul disciplinei: BIOPOLITICĂ ȘI SECURITATE UMANĂ.

Codul: X

Regimul disciplinei: X

Numărul de ore: ore curs + ore seminar x 14 saptamani (X ore curs + Xore seminar / semestru)

Numarul de credite: X

Tipul de evaluare finala: Examen

Locul de desfasurare: X

Programarea in orar a activitatilor: conform orarului la Departamentul de Filosofie

II. Informatii despre titularul de curs si seminar

Nume, titlul stiintific: MIHALI CIPRIAN, Conferențiar doctor

Informații de contact: ciprianmihali@yahoo.fr, 0264-405300, int. 5280

Ore de audienta: 2

III. Descrierea disciplinei

Obiective. Cursul tratează câteva din chestiunile fundamentale ale filosofiei politice moderne și contemporane, din prisma conceptelor de biopolitică și securitate umană. Aceste chestiuni vor fi abordate din perspectivă conceptuală, dar și din prisma raporturilor istorice care pot fi degajate în societatea modernă, societăți organizate politic în regimuri democratice ale suveranității și care se transformă astăzi sub presiunea mondială a politicilor securitare.

Tematica cursului

1. Introducere: clarificări conceptuale: putere, bioputere, biopolitică, psihopolitică
2. Redefinirea conceptului de putere: regimuri teoretice și practice ale puterii.
3. Bioputere și biopolitică: statutul controversat al viului în politica modernă
4. Normă biologică și normă socială.
5. De la normă la lege; transgresiune și excepție.
6. Suveranitatea: un concept ambiguu.
7. Precaritatea ontologică și precaritatea socială .
8. Violență, forță și putere: distincții terminologice
9. Forme noi de violență fizică și psihică în lumea contemporană.
10. Genealogia conceptului de securitate.
11. Tipuri și mize ale securității în lumea modernă și contemporană.
12. Securitatea umană – o miză a politicii internaționale actuale. Textele fondatoare ale securității umane.
13. Critici ale securității umane.
14. Concluzie: De la starea de război la starea de violență.

Competente dobândite:

- a) competente cognitive; studentul va putea:
 - utiliza în mod adecvat concepte și demersuri majore din sfera teoriilor filosofice ale politicului și juridicului;
 - să înțeleagă, să compare variatele perspective teoretice despre biopolitică și securității umane; să descrie particularitățile acestora în societatea contemporană;
 - să înțeleagă și să descrie particularitățile politicii internaționale în materie de securitate statală și umană;

b) competente practic-aplicative:

- abilitatea de a comunica oral și în scris limba română și cel puțin într-o limbă străină, utilizând corect terminologia și demersurile specifice filosofiei politice și juridice;
- capacitatea de a aplica creativ metodele de cercetare ale științelor umaniste, în particular ale filosofiei politice și juridice, în rezolvarea problemelor și comunicarea rezultatelor în mod argumentat (eseu academic);
- conceperea și conducerea proceselor de cercetare specifice: capacitatea de a proiecta, realiza și prezenta o lucrare de cercetare (disertație) despre o problemă semnificativă, de dimensiuni mai ample (50-70 pagini), care să contribuie la cunoașterea filosofică;

c) competente atitudinale; pe parcursul cursului urmărim să dezvoltăm:

- formarea unei raportări conștiente și responsabile - în context profesional și în viața cotidiană - la diferențele politice și la culturile juridice;
- o valorizare pozitivă a pluralismului politic și juridic specific democrației.

IV. Bibliografia obligatorie:

- Human Security Now* – raport al Comisiei pentru Securitate Umană a ONU, 2002
La responsabilité de protégé, raport al Comisiei internaționale de intervenție și securitate a statelor, 2005
Giorgio Agamben – *Starea de excepție*, Ideea, Cluj, 2007
Giorgio Agamben – *Homo Sacer. Puterea suverană și viața nuda*, Ideea, Cluj, 2006
Hannah Arendt – *Originile totalitarismului*, Humanitas, București, 2007
Georges Bataille – *Suveranitatea*, Paralela 45, București
Mireille Delmas-Marty – *Les forces imaginantes du droit. Le relatif et l'universel*, Seuil, Paris, 2005
Jacques Derrida – *Voyous*, Galilée, Paris, 2004
Jacques Derrida, Jürgen Habermas – *Filosofia în vreme de teroare*, Paralela 45, București, 2005
Jacques Derrida – *Deconstrucția politicii*, Ideea, Cluj, 2005
Michel Foucault – „Ce sînt Luminile?”, în *Ce este un autor?*, Ideea, Cluj, 2005
Michel Foucault – „Prefață la transgresiune”, în *Theatrum philosophicum*, Casa Cărții de Știință, Cluj, 2001
Michel Foucault – „Trebuie să apărăm societatea”, Univers, București
Michel Foucault – *Sécurité, territoire, population*, Seuil/Gallimard, Paris, 2004
Julien Freund – *L'essence du politique*, Sirey, 1965
Marcel Gauchet – *La Révolution des droits de l'homme*, Gallimard, Paris, 1989.
Frédéric Gros – *Etats de violence*, Gallimard, Paris, 2005
Jürgen Habermas – *Sfera publică și transformarea ei structurală*, Comunicare.ro, București, 2005
Jürgen Habermas – *Discursul filosofic al modernității*, All, București, 1999
Claude Lefort – *Essai sur le politique: XIXe-XX-e siècle*, Seuil, Paris, 1986
Jean-Claude Monod – *Penser l'ennemi, affronter l'exception*, La Découverte, Paris, 2006
Carl Schmitt – *Teologia politică*, Antet, București, f.a.
Carl Schmitt – *La notion de politique*, Flammarion, Paris, 1999

Bibliografia suplimentară sau recomandată ca lectură opțională:

- Stéphane Chauvier – *Justice et droits à l'échelle globale*, Vrin, Paris, 2006
Roberto Esposito – *Communitas*, Seuil, Paris, 2000
François Ewald – *L'Etat-providence*, Grasset, 1986
Simone Goyard-Fabre – *Les fondements de l'ordre juridique*, PUF, Paris, 1992
Simone Goyard-Fabre – *Les principes philosophiques du droit politique moderne*, PUF, Paris, 1997
Agnès Lejbowicz – *Philosophie du droit international*, PUF, Paris, 1999
Dominique Schnapper – *La communauté des citoyens*, Gallimard, Paris, 1994
Alain Supiot – *Homo Juridicus*, Seuil, Paris, 2005
Michel Tropper – *Pour une théorie juridique de l'Etat*, PUF, Paris, 1994

V. Modul de evaluare

Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale, astfel:

- Verificare orală pe parcursul semestrului (referat/dezbateri seminar): 40% din nota finală
- Verificare scrisă la sfârșitul semestrului-sesiune (lucrare individuală tip eseu academic): 60% din nota finală

Criteriile utilizate în evaluarea lucrării scrise: capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu conceptele și metodologia cercetării specifice domeniului; asumarea unei cercetări științifice și documentar-bibliografice proprii; aplicarea metodelor de redactare specifice Filosofiei.

VI. Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale

Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de un număr minim de prezențe. Activitatea la seminar este obligatorie.

Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.